

Longina Chojnacka-Oźga✉, Wojciech Oźga

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

Wykorzystanie potencjału turystycznego Szlaku Piastowskiego – wybrane aspekty

Streszczenie. Szlak Piastowski jest jednym z najstarszych szlaków kulturowych w Polsce. Długość odcinka o przebiegu wschód–zachód to ok. 250 km, a odcinka północ–południe ok. 210 km. W obrębie szlaku istnieje możliwość organizowania wycieczek tematycznych uwzględniających różne jego części i atrakcje. Wycieczki organizowane przez biura podróży najczęściej są skierowane do dzieci i młodzieży. Oferty wycieczek są jednak mało zróżnicowane mimo działań podejmowanych przez Organizację Turystyczną Szlak Piastowski oraz klastery turystyczny Szlak Piastowski. Na podstawie analizy ofert wycieczkowych po Szlaku Piastowskim z 30 biur podróży można stwierdzić, że potencjał turystyczny regionów, przez które przebiega szlak, jest niewystarczająco wykorzystywany.

Słowa kluczowe: Szlak Piastowski, impreza turystyczna, media społecznościowe, quest

Wstęp

Szlaki turystyczne to jeden z podstawowych elementów zagospodarowania turystycznego (Kołodziejczyk, 2014). Mogą być one równocześnie szczególnym przypadkiem produktu turystycznego, który po odpowiednim przygotowaniu ofertowym będzie skierowany do konkretnego segmentu docelowego (Kaczmarek, Stasiak i Włodarczyk, 2010). Szlak, jako właściwie przygotowany i wypromowany produkt turystyczny, może przyczyniać się do poprawy pozycji regionu przez zaistnienie odpowiedniej marki. Do stworzenia marki, oprócz występujących w regionie walorów turystycznych, mogą także doprowadzić działania podejmowane przez lokalne organizacje turystyczne i władze samorządowe (Kozłak, 2008). Wizerunek marki szlaku turystycznego łączącego określone jednostki administracyjne może zostać wykorzystany w strategii określonego regionu jako źródło przewagi konkurencyjnej oraz instrument konkurowania z innymi regionami turystycznymi (Łuczak, 2015). Szlaki turystyczne długodystansowe przebiegają przez wiele jednostek administracyjnych. W przypadku szlaków krajowych często ich przebieg przecina nie tylko granice powiatów, ale również województw. Budo-

Longina Chojnacka-Oźga ORCID: 0000-0003-1357-4997; Wojciech Oźga ORCID: 0000-0002-4576-5619

✉ longina_chojnacka_ozga@sggw.edu.pl

wanie produktu turystycznego oraz tworzenie odpowiedniej marki szlaku wymaga w takiej sytuacji współpracy licznych organizacji, instytucji, samorządów oraz zarządców infrastruktury turystycznej. Obecne w przestrzeni turystycznej szlaki służą zarówno do udostępniania turystom cennych walorów turystycznych, jak i do odpowiedniego zarządzania ruchem turystycznym w szeroko rozumianym regionie turystycznym (Chojnacka-Oźga i Oźga, 2011). Według Rohrscheidta (2008) szlak można określić jako materialny, gdy posiada własną nazwę, trwałą ofertę i logo, spełnia kryterium oznaczenia w terenie, dostępności atrakcji turystycznych, uzasadnionej tematyzacji oraz koordynacji i monitorowania szlaku przez odpowiednio powołane organizacje lub instytucje. Szlak Piastowski spełnia wszystkie kryteria szlaku materialnego i jest szlakiem samochodowym (autokarowym) lub rowerowym, co wynika z jego znacznej długości. Szlak łączy gminy i powiaty zlokalizowane w województwach wielkopolskim i kujawsko-pomorskim. Po raz pierwszy nazwa Szlak Piastowski została użyta w roku 1938 (Kołodziejczak, 2016), współcześnie funkcjonujący szlak został natomiast pierwotnie wytyczony w roku 1960 (Rohrscheidt, 2009), a jego przebieg uległ modyfikacji w XXI wieku (Rohrscheidt, 2013).

Celem opracowania jest analiza wykorzystania potencjału turystycznego Szlaku Piastowskiego przez operatorów turystycznych oraz obecności wybranych obiektów w przestrzeni zasobów internetowych. Można postawić hipotezę, że oferta turystyczna stworzona przez Organizację Turystyczną Szlak Piastowski, obejmująca walory turystyczne w regionie nie jest w pełni wykorzystana przez operatorów turystycznych.

Materiał badawczy

W pierwszym etapie badań zestawiono miejscowości i obiekty wskazywane przez Organizację Turystyczną Szlak Piastowski jako istotne elementy tego szlaku. Następnie skonfrontowano pozyskane dane z informacjami dotyczącymi programów imprez turystycznych organizowanych na szlaku przez biura podróży. Do analizy przyjęto oferty wycieczek z 30 biur podróży obecnych w przeglądarce internetowej Google Chrome według kolejności ich pozycjonowania w Internecie dnia 20 marca 2023 r. W przypadku każdego biura podróży zestawiono zakres czasowy oraz przestrzenny podany w ofercie. Dodatkowo prześledzono w dniach 21–22 marca 2023 r. oceny wybranych obiektów szlaku zawarte na portalach Google Maps, Facebook oraz Trip Advisor. W celu uzyskania informacji nt. dostępności materiałów wspomagających imprezy turystyczne pozyskano i zestawiono dane dotyczące gier terenowych w formie questingu, które można zrealizować w miejscowościach położonych na Szlaku Piastowskim.

Ogólna charakterystyka Szlaku Piastowskiego

Szlak Piastowski jest krajowym tematycznym szlakiem historycznym, który składa się z odcinka o przebiegu wschód–zachód (całkowita długość ok. 250 km), w dużej mierze pokrywającego się z historycznym przebiegiem tego szlaku, oraz z odcinka północ–południe (całkowita długość ok. 210 km), który częściowo zamykał pętlę będącą koncepcją wcześniejszego układu szlaku (Szlak Piastowski; Łęcki, 2006).

Tabela 1. Miejscowości i obiekty znajdujące się na Szlaku Piastowskim (PH – obiekt wpisany na listę Pomników Historii)

Trasa wschód–zachód		Trasa północ–południe	
miejscowość	obiekt	miejscowość	obiekt
Lubiń	Zespół opactwa benedyktynów (PH)	Wągrowiec	1. Zespół d. opactwa Cystersów 2. Muzeum Regionalne
Poznań	1. Ostrów Tumski (PH) 2. Archikatedra 3. Brama Poznania 4. Rezerwat archeologiczny Genius Loci 5. Muzeum Archeologiczne 6. Zamek Królewski 7. Kościół św. Jana Jerozolimskiego 8. Makiety multimedialne	Tarnowo Pałuckie	Kościół św. Mikołaja i św. Małgorzaty
Pobiedziska	1. Skansen Miniatur Architektury 2. Gród Pobiedziska	Łekno	Stanowisko archeologiczne (obiekt pocysterski)
Ostrów Lednicki	Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy (PH)	Żnin	Muzeum Ziemi Pałuckiej
Gniezno	1. Archikatedra (PH) 2. Muzeum archidiecezjalne 3. Kościół Franciszkanów 4. Muzeum Początków Państwa Polskiego 5. Kościół św. Jana	Wenecja	Ruiny Zamku Nałęczca
Trzemeszno	Bazylika WNMP i św. Wojciecha	Biskupin	Muzeum Archeologiczne (PH)
Mogilno	Klasztor pobenedyktynski	Gąsawa Marcinkowo Górne	Miejsce zjawiska zjawisk piastowskich, pomnik Leszka Białego
Strzelno	1. Kościół pw. św. Trójcy (PH) 2. Rotunda św. Prokopa		
Inowrocław	1. Kościół im. NMP 2. Kościół św. Mikołaja 3. Makieta klasztoru Franciszkanów 4. Relikty murów miejskich	Kłecko	Grodzisko „Barbara”
Kościelec	Kościół św. Małgorzaty	Gniezno	(opis na trasie E-W)
Pakość	Kościół św. Bonawentury	Grzybowo	Rezerwat Archeologiczny
Gniewkowo	1. Pomnik Władysława Białego 2. Kościół św. Mikołaja	Giecz	1. Rezerwat Archeologiczny 2. Kościół św. Mikołaja
Kruszwica	1. Mysia Wieża 2. Kolegiata św. Piotra i Pawła	Pyzdry	Muzeum Regionalne
Radziejów	1. Kościół NMP 2. Kościół Franciszkanów	Łąd n. Wartą	Klasztor pocysterski z kościołem NMP (PH)
Płowce	Pole bitwy z Krzyżakami	Konin	Słup drogowy
Brześć Kujawski	1. Pomnik Władysława Łokietka 2. Kościół św. Stanisława 3. Kościół poddominikański	Kalisz	1. Rezerwat Archeologiczny na Zawodziu 2. Katedra św. Mikołaja 3. Muzeum Okręgowe
Włocławek	1. Katedra WNMP (PH) 2. Muzeum Historii Włocławka		
Kowal	Pomnik Kazimierza Wielkiego		

Źródło: opracowanie własne na podstawie: <https://szlakpiastowski.pl/> (dostęp: 22.03.2023).

Organizacja Turystyczna Szlak Piastowski rekomenduje turystom 58 obiektów związanych tematycznie ze szlakiem, znajdujących się w 33 miejscowościach (tab. 1). Wśród obiektów rekomendowanych największą liczbę stanowią obiekty sakralne (45%), atrakcją turystyczną są także obiekty muzealne (15,5%) i archeologiczne (13,8%). Na szlaku znajdują się również pozostałości zamków (Poznań, Kruszwica, Wenecja, Pakość – obecnie obiekt sakralny) oraz liczne pomniki. Osiem obiektów (13,8%) znajdujących się na Szlaku Piastowskim zostało wyróżnionych wpisem na listę Pomników Historii (tab. 1).

Z uwagi na charakter Szlaku Piastowskiego i jego tematyzację promowane są przede wszystkim walory krajoznawcze i kulturowe. W regionach, przez które przebiega Szlak Piastowski znajdują się ponadto cenne walory krajoznawczo-przyrodnicze (Wróblewski, 1996; Górska-Zabielska, 2015; Florek i Majewski, 2021), a także walory wypoczynkowe i specjalistyczne (Bosiacki, 2016).

Zainteresowanie miejscowościami i obiektami na Szlaku Piastowskim

Postrzeganie Szlaku Piastowskiego przez operatorów turystycznych nie uległo znaczącej zmianie po odejściu od koncepcji szlaku jako pętli i rozszerzeniu jego zasięgu przestrzennego. Biura podróży oferują wycieczki krajoznawcze trwające średnio trzy dni, podczas których powtarzają się od wielu lat te same trasy, miejscowości i obiekty (tab. 2).

Ponad 93% ofert operatorów turystycznych skierowanych jest do dzieci i młodzieży szkolnej. Jedynie jedna oferta zawierała w programie aktywność ruchową, a najczęściej występującym wzbogaceniem programu jest rejs statkiem lub przejazd kolejką wąskotorową. Biura podróży często przedstawiały oferty dla dzieci i młodzieży, nie uwzględniając kosztów biletów wstępu do odwiedzanych obiektów oraz zasad racjonalnego żywienia (tylko dwa posiłki dziennie przy intensywnym programie zwiedzania). Operatorzy turystyczni pod hasłem „Szlak Piastowski” zamieszczali także zwiedzanie miejsc lub obiektów położonych poza szlakiem (np. Toruń). Ciekawe propozycje zwiedzania Szlaku Piastowskiego przygotowała Organizacja Turystyczna Szlak Piastowski. Przygotowanych zostało siedem tras tematycznych oraz query, których celem jest ułatwienie i uatrakcyjnienie zwiedzania (<https://szlakpiastowski.pl/dla-turysty/trasy-tematyczne/piastowskie-damy>). Propozycje te niestety nie znalazły się w programach imprez turystycznych przygotowanych przez biura podróży podane w tabeli 2.

Istotne informacje dotyczące postrzegania miejscowości oraz obiektów położonych na Szlaku Piastowskim można pozyskać ze stron internetowych, w tym z mediów społecznościowych. Podstawowym problemem w tego typu źródłach, utrudniającym pełną analizę danych, jest różna próba (liczba respondentów) odnosząca się do poszczególnych lokalizacji na szlaku. Można jednak przyjąć, że obecność miejscowości/obiektu na określonym portalu internetowym oraz „polubienia” czy oceny wystawiane przez internautów same w sobie świadczą o popularności danego miejsca wśród odwiedzających. Obiekty położone na Szlaku Piastowskim i oceniane na Google Maps zyskały od kilku do kilku tysięcy ocen, a średnia ich ocena to 4,7 (w skali 5-stopniowej). Średnią ocenę 4,8 uzyskały analizowane obiekty od osób obserwujących te miejsca na Facebook’u oraz ocenę 4,5 od użytkowników portalu Trip Advisor (tab. 3).

Tabela 2. Obecność miejscowości położonych na Szlaku Piastowskim w ofercie biur podróży według pozycjonowania oferty „Wycieczka Szlak Piastowski” w przeglądarce Google Chrome

Lp.	Operator turystyczny	Liczba dni	Miejscowości
1	Manufaktura przygody	4	Strzelno, Gniezno, Ostrów Lednicki, Kruszwica, Biskupin, Wenecja, Poznań
2	Index	3	Kruszwica, Strzelno, Gniezno, Biskupin, Poznań
3	Wycieczkownia	3	Gniezno, Ostrów Lednicki, Biskupin, Kruszwica, Poznań
4	Fokus	3	Kruszwica, Biskupin, Poznań, Gniezno
5	Trybała	3	Gniezno, Ostrów Lednicki, Biskupin, Poznań
6	Grace-Tour	3	Kruszwica, Biskupin, Wenecja, Gniezno, Ostrów Lednicki, Strzelno, Pobiedziska, Lubostroń, Rogowo (Zaurolandia), Bożejewiczki (Silverado City)
7	Rafa	3	Kruszwica, Wenecja, Biskupin, Gniezno, Poznań
8	Adventure Side	1	Gniezno, Biskupin, Rogowo (Zaurolandia), Żnin, Dziekanowice, Ostrów Lednicki
9	Tourist Polska	3 lub 4	Kruszwica, Gniezno, Poznań, Kórnik, Rogalin, Biskupin
10	Harctur	1	Kruszwica, Biskupin, Wenecja, Gniezno
11	Wigra	3	Toruń, Biskupin, Wenecja, Gniezno, Ostrów Lednicki, Kruszwica
12	BP Robinson	3	Biskupin, Gniezno, Pobiedziska, Poznań
13	Buxida	3	Kruszwica, Biskupin, Gniezno, Ostrów Lednicki, Poznań
14	Wędrownik	1 1	Rogowo (Zaurolandia), Żnin, Biskupin Poznań
15	EcoTravel	4	Kruszwica, Ostrów Lednicki, Poznań, Biskupin, Gniezno, Kórnik, Rogalin
16	EH School	4 lub 5	Kruszwica, Gniezno, Poznań, Biskupin
17	Horyzont	1 2	Gniezno, Biskupin Poznań, Gniezno, Ostrów Lednicki
18	Almatur Opole	2	Ostrów Lednicki, Biskupin, Gniezno
19	Polonia Travel	2 lub 3	Biskupin, Gniezno, Poznań lub Kruszwica
20	Piotrektour	2	Biskupin, Wenecja, Gniezno
21	Event Tours	2	Żnin, Biskupin, Gniezno, Poznań, Kórnik, Rogalin lub Kruszwica, Strzelno, Ostrów Lednicki, Gniezno, Kórnik, Rogalin, Poznań, Biskupin
22	CoolTur	3	Gniezno, Gąsawa, Wenecja, Pobiedziska, Ostrów Lednicki, Pola Lednickie
23	Arkadia	3	Kruszwica, Mogilno, Ostrów Lednicki, Gniezno, Wenecja, Biskupin, Gąsawa, Rogowo
24	Sośniny	4	Poznań, Gniezno, Biskupin, Mogilno, Strzelno, Kruszwica, Kórnik
25	JAGATOUR	3	Września, Gniezno, Strzelno, Kruszwica, Żnin, Biskupin, Wenecja, Ostrów Lednicki, Pobiedziska, Poznań
26	Alfa Tour	1	Ostrów Lednicki, Gniezno
27	Kompas	3	Gniezno, Ostrów Lednicki, Biskupin, Kruszwica
28	Wesley	3	Gniezno, Kruszwica, Biskupin, Ostrów Lednicki, Poznań
29	Rzemyk Travel	3	Kruszwica, Biskupin, Gniezno, Ostrów Lednicki, Poznań, Kórnik
30	JANS Travel	4	Kruszwica, Gniezno, Poznań, Żnin, Wenecja, Biskupin, Ostrów Lednicki

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych z przeglądarki Google Chrome dnia 20.03.2023 r.

Tabela 3. Ocena wybranych obiektów położonych na Szlaku Piastowskim przez użytkowników niektórych portali internetowych

Obiekt	Google		Facebook		Trip Advisor	
	liczba ocen	średnia ocena	liczba obserwujących	średnia ocena	liczba ocen	średnia ocena
Gniezno – Archikatedra	3 399	4,6	2 400	4,8	146	4,5
Gniezno – Muzeum Początków Państwa Polskiego	2 623	4,3	65 627	4,6	80	3,5
Ostrów Lednicki – Muzeum Pierwszych Piastów	665	4,7	9 143	4,7	38	4,5
Poznań – Archikatedra	3 964	4,7	13 00	5,0	424	4,5
Poznań – Rezerwat Archeologiczny Genius Loci	497	4,6	2 800	4,7	348	4,5
Strzelno – Kościół	42	4,9	416	b.d.	21	4,5
Strzelno – Rotunda	482	4,8	2 200	4,8	14	5,0
Trzemeszno – Bazylika	28	4,8	108	4,7	2	5,0
Kruszwica – Kolegiata	238	4,7	2 100	5,0	13	5,0
Kruszwica – Mysia Wieża	6231	4,6	144	b.d.	53	4,5
Mogilno – klasztor	4	4,8	1 800	b.d.	b.d.	b.d.
Biskupin – Muzeum Archeologiczne	11000	4,6	20 000	b.d.	187	4,5
Włocławek – Katedra	1 050	4,6	3 300	4,3	47	4,5
Łąd n. Wartą – opactwo	153	4,7	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Lubiń – klasztor	241	4,8	1 500	b.d.	b.d.	b.d.

b.d. – brak danych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji zawartych na portalach Google Maps, Facebook i Trip Advisor (dostęp: 21–22.03.2023).

Działaniami wspierającymi i promującymi ruch turystyczny na Szlaku Piastowskim mogą być kwesty przygotowane i dostępne dla turystów i operatorów turystycznych na stronach internetowych (tab. 4). Kwesty zostały przygotowane również dla miejscowości nieuwzględnianych przez biura turystyczne w ich ofercie. Zdecydowana większość kwestów nawiązuje do obiektów rekomendowanych przez Organizację Turystyczną Szlak Piastowski, jedynie ich niewielka część przygotowana do realizacji w Poznaniu nie jest związana bezpośrednio z tematyką szlaku.

Tabela 4. Kwesty dotyczące miejscowości położonych na Szlaku Piastowskim

Miejscowość	Hasło kwestu
Dziekanowice	1. Ostrów Lednicki – piastowskie zagadki 2. W Olęderskiej Zagrodzie
Giecz	1. Na gieckiej osadzie 2. Śladami gieckich budowli 3. Śladami Piastów

cd. tab. 4

Miejscowość	Hasło questu
Gniezno	1. Gniezno, którego nie znacie 2. Gniezno – miasto królów* 3. Skradzione relikwie św. Wojciecha*
Kalisz	Początki lokacyjnego Kalisza
Łąd	Z czajką po nadwarciańskim Łądzie
Lubiń	Opactwo Benedyktynów w Lubiniu
Pobiedziska	Skansen w Pobiedziskach – historia Piastów
Poznań	1. Powstańczy Poznań 2. Jeżyckie historie 3. Jeżyckimi śladami Małgorzaty Musierowicz 4. Poznań (dla) zakochanych 5. Królewski Poznań 6. Pamiętajcie o ogrodach 7. Początek Polski w Poznaniu 8. Poznań ze wspomnień utkany 9. Poznańska Piątka z Wronieckiej 10. Poznański czerwiec '56
Tarnowo Pałuckie	Od piastowskiego grodu do cysterskiego klasztoru
Trzemeszno	1. Trzemeszno – klasztorne miasto 2. Skradzione relikwie św. Wojciecha*

Źródło: opracowanie własne na podstawie: <https://regionwielkopolska.pl/turystyka/gry-terenowe/questy/> oraz [*https://szlakpiastowski.pl/dla-turysty/questy/gniezno-miasto-krolow/17-dla-turysty](https://szlakpiastowski.pl/dla-turysty/questy/gniezno-miasto-krolow/17-dla-turysty) (dostęp: 21–22.03.2023).

Podsumowanie

Szlak Piastowski jest złożonym, synergicznym produktem turystycznym, którego tematyka, charakter i przebieg wynikają z dziedzictwa i zasobów regionów geograficznych i historycznych położonych w granicach województw wielkopolskiego i kujawsko-pomorskiego (Stasiak, 2006). Organizacja Turystyczna Szlak Piastowski oraz samorządy partycypujące w Kłastrze Turystycznym Szlak Piastowski podejmowały zakrojone na szeroką skalę działania na rzecz zbudowania produktu turystycznego oraz promocji szlaku (Kołodziejczak, 2016). Działania realizowane przez ostatnią dekadę, poprzedzone pracami nad waloryzacją potencjału turystyczno-kulturowego szlaku (Rohrscheidt, 2009), zostały nieco zahamowane w czasie pandemii COVID-19. W ramach strategii rozwoju turystyki w centralnie położonym na szlaku powiecie gnieźnieńskim podejmowane były również działania zmierzające do budowy grup produktowych obejmujących obok produktu „Na Szlaku Piastowskim” także segmenty: „Turystyka religijna” oraz „Aktywny wypoczynek” (Raport z realizacji strategii rozwoju turystyki., 2020). Całość podejmowanych działań stwarza duży potencjał do rozwoju wielu form turystyki. Analizując istniejące oferty biur podróży, można zauważyć wyraźną dominację turystyki kulturowej, w ramach której występuje przede wszystkim, nie zawsze w pełni realizowana, turystyka edukacyjna (Hetman, 2012). Rozległość Szlaku Piastowskiego

w jego obecnym przebiegu sprawia, że skrajne miejscowości są pomijane w stwarzanych obecnie programach imprez turystycznych. Może to wynikać również z braku utożsamiania tych miejscowości z pojęciem Szlaku Piastowskiego. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że w wyniku badań przeprowadzonych przez Rohrscheidta (2013) stwierdzono, że około 40% turystów zwiedza obiekty Szlaku jako miejsca ciekawe i atrakcyjne, a nie jako kolejne ogniwa linearnej propozycji tematycznej. Badania sondażowe przeprowadzone przez Hetman (2012) ponad dekadę temu wskazywały na ograniczoną znajomość potencjału turystycznego Szlaku Piastowskiego przez branżę turystyczną, mimo że 82% ankietowanych potwierdziło znajomość produktu turystycznego Szlak Piastowski.

Na podstawie przeprowadzonej analizy ofert turystycznych można stwierdzić, że większość programów współczesnych imprez turystycznych tworzonych jest podobnie. Jak wynika z badań Hetman (2012) programy imprez turystycznych uwzględniały zwiedzanie Gniezna, Poznania, Ostrowa Lednickiego, Biskupina i Kruszwicy. Mimo deklarowanej w tych badaniach znajomości atrakcji turystycznych Giecza (Hetman, 2012) w 30 analizowanych programach wycieczek ta miejscowość nie została uwzględniona ani razu. Biorąc pod uwagę liczbę miejscowości uwzględnianych w programach imprez turystycznych w stosunku do liczby miejscowości rekomendowanych przez Organizację Turystyczną Szlak Piastowski można szacować, że wykorzystanie potencjału turystyki kulturowej na Szlaku Piastowskim wynosi poniżej 30%. W znikomym stopniu w programach wycieczek wykorzystywane są także walory wypoczynkowe i specjalistyczne regionów, przez które przebiega Szlak Piastowski. Prawdopodobnie wynika to z niewystarczającej promocji tych walorów oraz z nieutożsamiania tego regionu z atrakcyjnym obszarem pojeziernym. Jak wynika z przeglądu programów imprez turystycznych grupą docelową są przede wszystkim dzieci i młodzież szkolna. Osobną ofertę, niemieszczącą się w założeniach podanych w rozdziale „Materiał badawczy”, stanowią jednodniowe wycieczki dla kuracjuszy Uzdrowiska Inowrocław (<https://www.piastino.pl/wycieczki-dla-kuracjuszy/>).

Na podstawie informacji zamieszczanych na portalach Google Maps, Facebook czy Trip Advisor można wnioskować, że miejscowości i obiekty położone na Szlaku Piastowskim są coraz liczniej odwiedzane przez turystów indywidualnych. Porównując liczbę opinii i ocen wystawionych na tych portalach podaną przez Szała (2018) z ocenami wybranych obiektów przytoczonymi w niniejszej pracy, zauważyć można wyraźny wzrost zainteresowania Szlakiem Piastowskim oraz utrzymującą się wysoką oceną większości atrakcji położonych na szlaku. Podniesieniu atrakcyjności zwiedzania sprzyja także tworzenie gier terenowych w postaci questów dostępnych zarówno z platformy internetowej Organizacji Turystycznej Szlak Piastowski, jak i ze strony internetowej Region Wielkopolska. Duży potencjał turystyczny wiąże się ponadto z tworzeniem lokalnych szlaków tematycznych oraz eventów organizowanych w obrębie Szlaku Piastowskiego.

Ze względu na różnorodność atrakcji turystycznych w regionach, przez które przebiega Szlak Piastowski oraz preferencje konsumentów usług turystycznych, należałoby oczekiwać kształtowania przez operatorów turystycznych ofert uwzględniających zasady turystyki 3E (entertainment, excitement, education) oraz 3F (fun, friends, feedback). Działania w zakresie promocji gmin i powiatów położonych w obrębie Szlaku Piastowskiego podejmowane przez samorządy lokalne powinny być poszerzone i zintegrowane

z uwagi na słabą widoczność walorów wypoczynkowych oraz specjalistycznych w przestrzeni mediów elektronicznych, które są obecnie głównym środkiem pozyskiwania informacji dotyczących atrakcyjności turystycznej.

Literatura

- Bosiacki, S. (2016). Turystyka aktywna w strategii rozwoju turystyki w województwie wielkopolskim. *Ekonomiczne Problemy Turystyki* 1 (33), s. 151–162.
- Chojnacka-Oźga, L., Oźga, W. (2011). Stan obecny i możliwości rozwoju szlaków krajoznawczych w Polsce. W: I. Ozimek (red.). *Funkcjonowanie i rozwój współczesnej turystyki – wybrane zagadnienia*. Warszawa: Wydawnictwo SGGW, s. 89–108.
- Florek, W., Majewski M. (2021). Elementy geoturystyczne na Szlaku Piastowskim. *Słupskie Prace Geograficzne* 18, s. 5–13.
- Górska-Zabielska, M. (2015). Najcenniejsze głazy narzutowe w Wielkopolsce i ich potencjał geoturystyczny. *Przegląd Geologiczny* 63 (8), s. 455–464.
- Hetman, K. (2012). Znajomość i zainteresowanie branży turystycznej w Polsce Szlakiem Piastowskim w odniesieniu do turystyki edukacyjnej. *Studia Lednickie* XII, s. 161–186.
- Kaczmarek, J., Stasiak, A., Włodarczyk, B. (2010). *Produkt turystyczny. Pomysł. Organizacja. Zarządzanie*. Warszawa: PWE.
- Kołodziejczak, A. (2016). Inicjatywy klastrowe jako narzędzie regionalnego rozwoju turystyki. *Studia Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju Polskiej Akademii Nauk*, t. CLXXII, s. 137–148.
- Kołodziejczyk, K. (2014). Pojęcie szlaku turystycznego w polskiej literaturze przedmiotu. *Warsztaty z Geografii Turyzmu*, t. 5, s. 115–128.
- Koźlak, A. (2008). Wpływ wizerunku marki regionu na jego konkurencyjność. *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 511. Ekonomiczne Problemy Usług nr 26*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, s. 5–14.
- Łęcki, W. (2006). *Szlak Piastowski – przewodnik*. Poznań: Wydawnictwo Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury.
- Łuczak, M. (2015). Znaczenie szlaku jako produktu turystycznego w kreowaniu wizerunku regionu. *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 511. Ekonomiczne Problemy Zarządzania, Finansów i Marketingu nr 40*. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, s. 21–31.
- Raport z realizacji strategii rozwoju turystyki dla Powiatu Gnieźnieńskiego z ujęciem produktów turystycznych na lata 2008–2020 (2020). Pobrano z: https://powiat-gniezno.pl/fotki/files/files/old/r_files/III_raport_strategia_turystyki.pdf (dostęp: 21.03.2023).
- Rohrscheidt v., A. M. (2008). Kulturowe szlaki turystyczne – próba klasyfikacji oraz postulaty w zakresie ich tworzenia i funkcjonowania. *Turystyka Kulturowa* 2, s. 18–31.
- Rohrscheidt v., A. M. (2009). Szlak Piastowski. Wyniki waloryzacji potencjału turystyczno-kulturowego. *Turystyka Kulturowa* 4, s. 67–84.
- Rohrscheidt v., A. M. (2013). Szlak Piastowski w przebudowie. Struktura, zarządzanie, oferta kulturowo-turystyczna. Kraków: Proksenia.
- Stasiak, A. (2006). Produkt turystyczny – szlak. *Turystyka i Hotelarstwo* 10, s. 17–18.
- Szał, Ł. (2018). Szlak Piastowski jako sieciowy produkt turystyczny w ocenie użytkowników mediów społecznościowych. W: Z. Młynarczyk, A. Zajadac (red.). *Uwarunkowania i plany rozwoju turystyki. Turystyka przyrodnicza i uwarunkowania jej rozwoju. Turystyka i Rekreacja – Studia i Prace* 20, Poznań: Bogucki Wydawnictwo Naukowe, s. 93–108.
- Wróblewski, R. (1996). Dlaczego i po co utworzono oraz czym jest Nadgoplański Park Tysiąclecia? *Studia Lednickie* 4, s. 11–21.

Strony internetowe:

<https://szlakpiastowski.pl/>

<https://regionwielkopolska.pl/turystyka/gry-terenowe/questy/>

<https://www.piastino.pl/wycieczki-dla-kuracjuszy/>

Use of the tourist potential of the Piast Trail – selected aspects

Abstract. The Piast Trail is one of the oldest cultural routes in Poland. This trail has a section with an east-west mileage about 250 km long and a north-south with a length of about 210 km. It is possible to create thematic trips within the Piast Trail taking into account various parts. Travel agencies usually organize trips for children and youth on this trail. Travel agencies offers are not very diverse despite the actions taken by the Local Tourist Organization Piast Trail and the Piast Trail Tourist Cluster. Based on the analysis of 30 travel agencies offering trips using the Piast Trail, it can be concluded that the tourist potential of the regions, through which the route runs, is insufficiently used.

Keywords: Piast Trail, tourist event, social media, quest